

A kereskedők pénteken léptetik életbe a leszállított árakat.

— Csütörtökön véglegesen megállapodnak a módozatokban. —

(Saját tudósítónktól.) A Délmagyarország szerdai számában részletesen ismertettük a Munkástanácsnak a szegedi kereskedőkhöz intézett ultimátumát, amelyben érelyesen felszólítják a kereskedőket, hogy három nap alatt szállítsák le a közhasználati cikkek árát, mert különben a Munkástanács nem vállal felelősséget a történendőkért. A Munkástanács azt is tudatta a kereskedőkkel, hogy a három nap lefelte után a Munkástanács megbízottjai meg fognak jelenni az üzletekben és amennyiben az árak leszállítása ezideig meg nem történik, saját belátásuk szerint fogják az árak árát redukálni. A Munkástanács ultimátumszerű határozatával, — mint azt már jelentettük — a Kereskedők Tanácsa kedden este foglalkozott és úgy határozott, hogy felkéri a Munkástanácsot, küldjön ki egy bizottságot, amely a kereskedők tanácsával együttesen fogja az összes cikkek árát megállapítani.

Szerdán délelőtt dr. Dettre János kormánybiztos úgy nyilatkozott, hogy a belső béke megóvása érdekében feltétlen szükség van az árleszállítási akció mielőbbi keresztülvételére. A Munkástanács kivánságát az árleszállítás iránt jogosnak tartja a kormánybiztos, aki véli, hogy az olesó áron vásárolt áruknak olesó áron való eladása nem vág a kereskedők existenciájába, azok pedig, akik magas konjunktúra mellett fokozottabb konjunktúra reményében vásároltak össze árukat, megérdemlik, hogy ne keressenek az üzletben.

A Délmagyarország munkatársa kérdést intézett ebben az ügyben Wallisch Kálmán-

hoz, a szociáldemokrata-párt titkárához, aki a következő felvilágosítást adta:

— Vannak olyan árak, amelyekből ötven százalékot is akarnak engedni a kereskedők, de még mindig nem fixirozták, hogy melyek ezek az árucikkek. Ha az árakból tisztességes uton engednek ötven százalékot, akkor ezzel a munkásság természetesen megelégszik. A Munkástanács és a Kereskedők Tanácsa meggyőződést fog szerezni arról, hogy a rendes beszerzési árból történik-e az engedmény, azonkívül megfogja állapítani, hogy melyek azok az árucikkek, amelyeket még békeúton szereztek be a kereskedők, mert nem tűrhető az, hogy azért az áruért, amit ötven koronáért vásároltak, most ezeröttszáz koronát kérjenek. A kereskedőknek azt ajánlhatjuk, hogy a legbecsületesebben hajtsák végre az árleszállítást, mert a munkásság rendkívüli módon el van keseredve és nagy izgalomban várja a döntést.

Bach Jenő, a Kereskedők Tanácsának elnöke így nyilatkozott ebben a kérdésben:

— Mindent megteszünk, amit a Munkástanács óhajt és a legteljesebb mértékben honoráljuk a kivánságaikat, sőt ha lehet, még többet teszünk a közönség érdekében, mint a mennyire kötelezni akarnak bennünket. Az egyes árucikkek árainak a megállapítása nem könnyű munka, hiszen ezer és ezerféle cikk van és ha becsületesen akarjuk az árredukciót keresztülvinni, úgy az időbe kerül. Véglegesen a csütörtöki tanácsülésen fogunk határozni és a redukált árak talán már pénteken életbe lépnek.

A záróra, a gáz- és villanyfogyasztás újabb korlátozása a szénhiány miatt.

— Szegeden megszigorítják az országos rendelkezést. —

(Saját tudósítónktól.) Vázsonyi Jenő államtitkár, a szénügyek kormánybiztosa szerdán rendeletet bocsátott ki a tüzelőanyagokkal való takarékoskodás ügyében. Ebben a rendeletben szigorú korlátozásokat léptet életbe, így például általános tíz órás zárórát rendel el, azonkívül tetemesen redukálja a gáz- és villanyfogyasztást, sőt még az irodák hivatalos idejét is megszünteti.

Az államtitkár rendelete szerdán jelent meg, ugyanakkor, amikor dr. Temesváry Géza h. főkapitány egy tervezetet dolgozott ki a szegedi gáz- és villanyfogyasztás csökkentésére. A h. főkapitány tervezete egyes pontjaiban sokkal szigorubb, mint a kibocsátott generális rendelkezés, ez azonban nem akadályozta annak, hogy dr. Temesváry ne ezt a rendelkezést léptesse életbe már azért sem, mert a helyi hatóságoknak joguk van az államtitkár rendeletének egyes pontjait megszigorítani. Az országos rendelkezés már életbe lépett, a helyi, szigorubb rendelet azonban csak szombaton fog megjelenni, mert a két rendelkezést pontról-pontra összehasonlítják és Szegeden a helyi viszonyokhoz mérten fogják megállapítani.

A szerdán megjelent országos rendeletről a következőket jelenti budapesti tudósítónk:

A rendelet szerint a villamos és gázmotorok további intézkedésig üzemben kívül helyezendők, használatban maradhatnak azonban a kis üzemek motorai. Nyílt árusítási üzletek boltjait reggel 6 óra előtt kinyitni és délután 4 órán túl, szombaton pedig esti 7 órán túl nyitvatartani nem szabad. Azokat a nyílt üzleteket pedig, amelyekben élelmi és egyedárussági cikkek, vagy fűtőanyagokat árusítanak, reggel 5 óra előtt kinyitni és esti 8 órán túl nyitvatartani nem szabad. Az iro-

dákat csak reggel hét órától délután 3 óráig szabad nyitvatartani, kivételt képeznek a közhivatalok, a napilapok és a szállítmányozó vállalatok irodái. A nyilvános étkező helyeket, a szórakozóhelyeket esti tíz órán túl nem szabad nyitvatartani. E rendelkezés nem vonatkozik a vasuti vendéglőkre. Egy-egy helyiség megvilágítására csak egy gázlámpát, vagy legfeljebb 80 wattos izzólámpát szabad használni. A nyilvános fürdők zárva tartandók. Aki jelen rendelettel szembehelyezkedik, hat hónapig terjedhető elzárással és kétezzer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Dr. Temesváry Géza tervezete a következő:

1. A magánháztartásokban, ott, ahol csak gáz van bevezetve, tekintet nélkül a lakóhelyiségek számára, egy Auer-égős gázlámpát égethető.

2. Reklám- és kirakatvilágítás tilos.

3. Az üzletekben csak egy gázlámpa, vagy egy villanylámpa égethető.

4. Szállodák, vendéglők, kávéházak, cukrászdák, a színház, a mozgófénykép-színházak, mulatóhelyek, hangversenytermek stb. világításának mértékét gázgyári szakértő fogja megállapítani. A szakértő a lámpák számát és fényerejét jegyzékbe foglalva minden helyiségben kifüggeszti.

5. Olyan magánlakásokban, ahol villanyvilágítás van, két-három szobából állónál legfeljebb két szoba, háromnál több szobából álló lakásban egyszerre legfeljebb három szoba világítható, úgy, hogy csak annyi áramot szabad elfogyasztani, amennyi egy 60 watt áramfogyasztású égőnek felel meg.

6. Ahol gáz- és villanyvilágítás van, csak villanyt szabad használni.

7. Gázal fűteni nem szabad.

8. Gázt főzésre csakis magánháztartásokban szabad használni, még pedig reggel 7-től 8-ig, déli fél 12-től fél 3-ig és este 7-től 8-ig. Egy havi fogyasztás a novemberben elfogyasztott gáz hetven százalékát nem haladhatja meg. Ha az illető novemberben nem használt gázt, vagy túlságosan sokat használt, a gázgyári szakértő fogja az elfogyasztott gázmennyiséget megállapítani.

9. Fürdőszobákban a gázmelegítőket csak minden hétfőn szabad igénybe venni, de még így sem lehet az egész hónapban erre a célra elfogyasztott gáz több, mint tíz köbméter.

10. Orvosi rendelőekben, gyógyszerárakban, kórházakban, gyógyászati célokra gázt korlátlanul lehet felhasználni.

11. Azok a paprikamalmok, amelyek villanymotor-hajtásra vártnak berendezve, nem kaphatnak áramot.

12. Nyomdavállalatok gázt és villanyt továbbra is korlátozás nélkül kapnak.

13. Egyéb motorok, amelyek villamos hajtóerőre vannak berendezve, délelőtt 8-tól délután 2-ig tarthatók üzemben.

A zárórára vonatkozólag a következő korlátozások lesznek:

1. Az élelmiszerkereskedések reggel 6-tól este 7-ig nyitva tarthatók, de minden más üzlet csak reggel fél 8-tól délután 4-ig lehet nyitva. Az üzletek legfeljebb egy villany vagy egy gázlámpát égethetnek, de ennek az erősségét is gázgyári szakértő fogja megállapítani.

2. Nyilvános étkezőhelyek, kávéházak, cukrászdák, stb., este tíz órákor tartoznak bezárni. A színház és mozgófénykép-színházak előadásai, felolvasások, hangversenyek, stb. szintén tíz órákor kell, hogy véget érjenek.

3. Magánhivatalok délután 3 óra után már nem világíthatók.

Temesváry még a büntetőrendeleteket is megtoldja azzal, hogy a rendelet ellen vétőktől a gáz- és villanyvilágítás megvonását rendeli el.

Német-Ausztria külügyi politikája.

Bécs, december 4. Ma teljes ülést tartott a német-asztrák nemzetgyűlés, Bauer Ottó külügyi államtitkár hosszabb beszédet mondott. A kormány nevében kifejtette német-asztrák népköztársaság külügyi politikájának irányelveit, amelyek Wilsonhoz intézett jegyzékben vannak lefektetve s hangsúlyozta, hogy azoknak megvalósítása a lehetetlenséggel határos a cseh-szlovák és jugoszláv kormányok magatartása miatt. Így például minden ígéret ellenére a cseh-szláv kormány eddig még egy vagon szénszállítmányt sem engedett be Német-Ausztriába és olyan ellenségesen viselkedik, hogy a teljesen zárt német területre is betörnek a cseh-szláv csapatok. A német-asztrák kormány javaslatot tett hogy a szomszéd nemzetekkel a békekonferencia összeüléseig is békésen együtt élhessen s evégből döntőbíráskodást ajánlott. Beszéde további során élesen elítélte a volt hadserepfőparancsnokságot, amely könnyelműen aláírta az olaszokkal a fegyverszünetet, még mielőtt bebizonyosodott volna, hogy az olasz hadvezetőség hogyan értelmezi a megállapodást s így történhetett, hogy a mi katonáink százezrével kerültek az utolsó pillanatban, mikor már letették a fegyvert, olaszok hadifogságába. A nemzetgyűlés tagjai felháborodva kiáltották: A hadseregfőparancsnokság gonosztevő banda!

Vilmos excsászár és a német trónörökös.

Bécs, december 4. Berliini távirat szerint a Reuter-ügynökség arról értesül, hogy a londoni konferenciának egyhanguan az a fel-fogása, hogy Hollandiától a legelősebben kell követelni Vilmos excsászár és a volt trónörökös kiszolgáltatását, mint akik súlyosan vétettek a nemzetközi jog ellen.